

Podmienky podpory zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu

(v prípade nových informácií alebo zmien budeme materiál priebežne aktualizovať)

Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon č. 63/2020 Z. z., ktorým bol do zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti zavedený nový inštitút aktívnych opatrení na trhu práce, ktorým je tzv. **projekt na podporu udržania pracovných miest, vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov (ďalej len „projekt“)**.

Podmienky projektu boli schválené dňa 31.03.2020 uznesením vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), pričom rozlišujú dve skupiny dotknutých subjektov:

1. **Zamestnávateľov, ktorí na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR museli uzatvoriť prevádzky.**
2. **Zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činné osoby, ktorým v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu poklesli tržby.**

Vzhľadom na skutočnosť, že ku dňu 06.apríla 2020 neboli Opatrením Úradu verejného zdravotníctva uzatvorené zubné ambulancie, môžu byť poskytovatelia zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti (ďalej len „poskytovatelia“) **posudzovaní len podľa kritérií v 2. skupine dotknutých subjektov, teda v závislosti od poklesu tržieb.**

1. Ktorých poskytovateľov sa bude príspevok týkať?

Príspevok sa podľa súčasného znenia podmienok projektu schváleného vládou bude vzťahovať len na poskytovateľov, ktorí vznikli a začali prevádzkovať svoju prax najneskôr k 1. februáru 2020.

Oprávnenými žiadateľmi príspevku budú:

- A.) Zamestnávateľa (právnická osoba** – ak má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej jednotky na území Slovenskej republiky, alebo **fyzická osoba podnikateľ** - ak má na

území Slovenskej republiky trvalý pobyt a zamestnávajú fyzickú osobu v pracovnom pomere),

B.) Samostatne zárobkovo činné osoby (držitelia licencií na samostatnú zdravotnícku prax – tzv. L1A).

2. Na akého zamestnanca bude poskytovaný príspevok?

Cieľovou skupinou, na ktorú bude poskytovaný príspevok je:

A.) zamestnanec, ktorému zamestnávateľ, nemôže pridelovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce)

B.) držiteľ licencie na samostatnú zdravotnícku prax, okrem tých, ktorí majú súbežne aj uzatvorený pracovný pomer.

3. Aká je výška príspevku?

Príspevok na úhradu časti náhrady mzdy zamestnanca pre zamestnávateľa alebo paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti pre držiteľa licencie na samostatnú zdravotnícku prax **nadväzuje na pokles tržieb** v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2019 (*alt. s priemerom za rok 2019; v prípade, že žiadateľ neprevádzkoval v uvedenom období činnosti, dokladuje porovnateľné obdobie za február 2020*), a to **nasledovne**:

pokles tržieb	marec 2020	apríl 2020* a ďalšie mesiace MS
≥ 20 %	90,- eur	180,- eur
≥ 40 %	150,- eur	300,- eur
≥ 60 %	210,- eur	420,- eur
≥ 80 %	270,- eur	540,- eur

*Maximálna celková výška príspevku pre jedného oprávneného žiadateľa v bode 2 je 200 tis. eur mesačne

Podotázka: Ako sa majú porovnávať tržby?

Tržby v marci sa majú porovnávať s marcom minulého roka, alternatívne s priemerom za rok 2019. Štátny tajomník ministerstva práce Jozef Mihál na sociálnej sieti už konkretizoval, ako sa bude určovať pokles tržieb.

Pri firmách ide o tržby a pri podnikateľoch, fyzických osobách ide o príjmy prijaté na účet alebo do pokladne.

Pokiaľ zamestnávateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba podnikali v rovnakom mesiaci minulého roka (2019), posudzuje sa výška tržieb v aktuálnom mesiaci v porovnaní s výškou tržieb v porovnateľnom mesiaci minulého roka (*napríklad sa porovná marec 2020 a marec 2019, apríl 2020 a apríl 2019...*).

Pokiaľ zamestnávateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba podnikali celý rok 2019 a mali v jednotlivých mesiacoch roka 2019 nerovnomerné (kolísavé) príjmy, napríklad z dôvodu sezónnosti alebo má silné a slabé mesiace, má tržby nepravidelne len v niektorých mesiacoch, môžu posudzovať výšku tržieb v aktuálnom mesiaci v porovnaní s výškou tržieb vypočítanou ako mesačný priemer za minulý rok.

Voľba metódy zistenia poklesu tržieb (marec 2020 – marec 2019 alebo marec 2020 – priemer za rok 2019) je na rozhodnutí zamestnávateľa, respektíve samostatne zárobkovo činnnej osoby. Tento spôsob si nemôže zvoliť zamestnávateľ, resp. samostatne zárobkovo činná osoba, ktorí začali podnikat' v priebehu minulého roka (napríklad začal podnikat' od septembra 2019).

Pokiaľ zamestnávateľ, resp. samostatne zárobkovo činná osoba nepodnikali v rovnakom mesiaci minulého roka (2019), teda podnikat' začal až po tomto mesiaci, posudzuje sa výška tržieb v aktuálnom mesiaci v porovnaní s výškou tržieb v mesiaci február 2020.

4. Aké sú podmienky pre poskytnutie príspevku?

A.) Pre zamestnávateľov:

- vyplatiť zamestnancovi náhradu mzdy vo výške 80 % jeho priemerného zárobku (*upozorňujeme, že návrh zákona, ktorý zavádza možnosť vyplácať zamestnancovi náhradu mzdy vo výške 80 % v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu bol síce schválený v NRSR, ale ešte nebol vyhlásený v Zbierke zákonov, teda nenadobudol účinnosť (predpokladáme jeho vyhlásenie 06.04.2020); uvedené znamená, že až do nadobudnutia účinnosti zákona má zamestnanec nárok na 100% náhradu mzdy)*
- záväzok, že dva mesiace po mesiaci, za ktorý žiada príspevok, neskončí pracovný pomer, resp. neurobí právny úkon, ktorým by skončil pracovný pomer so zamestnancom výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce,
- predložiť údaj o stave zamestnancov k 31.3.2020,
- že k 31.12.2019 nebol podnikom v ťažkostiach (vzťahuje sa aj na B.) držiteľov licencie na samostatnú zdravotnícku prax).

5. Akým spôsobom sa bude splnenie podmienok preukazovať?

A.) Skutočnosti, ktoré preukazuje zamestnávateľ **čestným vyhlásením (vzor zatiaľ nebol ministerstvom práce zverejnený):**

1. vyplatenie náhrady mzdy vo výške 80 % priemerného zárobku zamestnanca,
2. záväzok, že dva mesiace po mesiaci, za ktorý žiada príspevok, neskončí pracovný pomer, resp. neurobí právny úkon, ktorým by skončil pracovný pomer so zamestnancom výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce,

3. splnenie podmienok podľa § 70 ods. 7 zákona o službách zamestnanosti

a) má splnené daňové povinnosti podľa osobitného predpisu,

b) má splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,

c) neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o príspevok,

d) nemá voči úradu splatné finančné záväzky,

e) nie je v konkurze, likvidácii, nútenej správe alebo nemá určený splátkový kalendár podľa osobitného predpisu,

f) nemá evidované neuspokojené nároky svojich zamestnancov vyplývajúce z pracovného pomeru,

g) nemá právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie alebo trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie, ak ide o právnickú osobu;

4. že nebol k 31.12.2019 podnikom v ťažkostiach (vzťahuje sa aj na **B.) držiteľov licencie na samostatnú zdravotnícku prax**),

5. pokles tržieb v prípade zamestnávateľov, ktorým v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu poklesli tržby (vzťahuje sa aj na **B.) držiteľov licencie na samostatnú zdravotnícku prax**).

6. Kde sa bude podávať žiadosť o poskytnutie príspevku?

Podľa informácií zverejnených v podmienkach projektu bude finančný príspevok poskytovať miestne príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého územnom obvode zamestnávateľ udrží pracovné miesta alebo v ktorom držiteľ licencie na samostatnú zdravotnícku prax prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, alebo iný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny určený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny.

7. Ďalšie skutočnosti, ktoré treba vziať do úvahy:

Príspevok sa nevzťahuje na:

- zamestnancov, ktorí vykonávajú práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru,
- spoločníkov a konateľov, ktorí nemajú súčasne uzatvorené aj pracovné zmluvy,
- či osoby, ktoré majú so zamestnávateľom uzatvorené iné druhy zmlúv.

Spracoval: Mgr. Peter Kotira, PhD., právnik Slovenskej komory zubných lekárov